

ECOLOGISCH WERKPROTOCOL ROEK

SINT HUBERTSEWEG 10

TE HAPS

Ecologie

Rapportage ecologisch werkprotocol roek

Sint Hubertseweg 10 te Haps

Opdrachtgever	HOOGH advies De Messemaker 21 5431 KT CUIJK
Rapportnummer	2845.006
Versienummer	D1
Status	Eindrapportage
Datum	5 oktober 2020
Vestiging	Brabant Heinz Moormannstraat 1b 5831 AS Boxmeer 088 - 5001600 boxmeer@econsultancy.nl
Opsteller	Dhr. ir. B.H.H. Verdijck
Paraaf	
Kwaliteitscontrole	Dhr. S.D.F. Slange, MSc
Paraaf	

Kwaliteitszorg

Econsultancy is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Het NGB is een vereniging van ecologische advies- en onderzoeksbureaus en werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus. Het Netwerk hanteert een gedragscode die opdrachtgevers en andere belanghebbenden een basis biedt om de leden aan te spreken op de kwaliteit van hun werk.

Econsultancy werkt volgens een dynamisch kwaliteits- en milieusysteem, zoals beschreven in het kwaliteits- en milieuhandboek. Ons kwaliteits- en milieusysteem is gecertificeerd volgens de eisen in de NEN-EN-ISO 9001 en NEN-EN-ISO 14001.

Betrouwbaarheid

Dit onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd conform de toepasselijke en van kracht zijnde regelgeving ten aanzien van natuurwetgeving. Het onderzoek betreft een momentopname en geeft een inschatting van de geschiktheid van de onderzoekslocatie voor beschermde soorten. Het incidenteel voorkomen van beschermde soorten is echter nooit met zekerheid te voorspellen. Econsultancy accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid ten aanzien van mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Econsultancy uitgevoerde onderzoek neemt.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	1
2	PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN PLANNEN	2
	2.1 Huidige gebruik onderzoekslocatie.....	2
	2.2 Toekomstig gebruik onderzoekslocatie	3
3	RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK.....	4
	3.1 Aanvullend ecologisch onderzoek 2017	4
	3.2 Situatie september 2020.....	4
4	MAATREGELEN TEN AANZIEN VAN ROEK	5
	4.1 Behoud nestbomen en bosrijke karakter van het perceel	5
	4.2 Bouwwerkzaamheden buiten meest kwetsbare periode	6
	4.3 Bij onduidelijkheden, contact opnemen met ecologisch adviesbureau	6
5	ALGEMENE BROEDVOGELS EN ZORGPLICHT	7
6	CONCLUSIE	8

Bijlage I – Brief van geen bezwaar Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen e.o. (24 september 2020)

1 INLEIDING

Econsultancy heeft van HOOGH advies opdracht gekregen voor het opstellen van een ecologisch werkprotocol ten behoeve van de voorgenomen ingreep aan de Sint Hubertseweg 10 te Haps.

Het ecologisch werkprotocol is opgesteld naar aanleiding van de conclusies van het aanvullend ecologisch onderzoek welke Econsultancy op 4 oktober 2017 heeft uitgevoerd (rapport 2845.004, d.d. 4 oktober 2017). Uit het aanvullend ecologisch veldonderzoek dat is uitgevoerd blijkt dat op de onderzoekslocatie een roekenkolonie is gevestigd in de aanwezige bomenopstand.

Door de voorgenomen ingreep dient de functionaliteit die het projectgebied heeft voor de te verwachten en aangetroffen beschermde soorten, te allen tijde duurzaam behouden te blijven. Door in het ecologisch werkprotocol maatregelen op te nemen omtrent waar en wanneer welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, met daarbij de manier van uitvoering, zullen overtredingen van verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming op voorhand voorkomen worden. Het ecologisch werkprotocol betreft een, voor de locatie specifiek, uitgewerkt plan om overtreding van de Wet natuurbescherming en, daarmee samenhangend, een ontheffingsaanvraag te voorkomen voor de volgende beschermde soorten en functies:

- Nestlocatie en functioneel leefgebied van de roek

Het doel van het ecologisch werkprotocol is om met betrekking tot beschermde soorten aantoonbaar conform een goedgekeurde gedragscode te werken en/of overtreding van de Wet natuurbescherming op voorhand te voorkomen. Indien benodigd zullen eveneens de verantwoordelijkheden van de betrokken partijen worden vastgelegd.

Ten behoeve van de gekozen aanpak heeft een vooroverleg met de lokale vogelwerkgroep (Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen e.o.) plaatsgevonden op maandag 14 september 2020. In samenspraak met de vogelwerkgroep, de initiatiefnemer en Econsultancy zijn een aantal randvoorwaarden besproken waarbij de planvorming mogelijk zou moeten zijn. De vogelwerkgroep heeft op 24 september 2020 een brief verzonden naar de initiatiefnemer waarin de randvoorwaarden staan beschreven. Deze brief is bijgevoegd aan de onderhavige rapportage.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen.

Het ecologisch werkprotocol dient bij de kopende partij en uitvoerende partij bekend te zijn. Voor vragen, opmerkingen of bij calamiteiten kan contact worden opgenomen met één van de ecologen van Econsultancy, telefoonnummer 0485-581818.

2 PROJECTGEBIED EN VOORGENOMEN PLANNEN

2.1 Huidige gebruik onderzoekslocatie

De onderzoekslocatie ($\pm 2.000 \text{ m}^2$) is gelegen aan de Sint Hubertseweg 10, circa 500 meter ten zuiden van de kern van Haps. In figuur 1 is op een luchtfoto de ligging van de onderzoekslocatie weergegeven.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 46C (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 187.677$, $Y = 410.831$.

Figuur 1. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

De onderzoekslocatie betreft een bosperceel langs de Sint Hubertseweg te Haps. Het perceel bestaat uit hoge bomenopstand met relatief weinig ondergroei. Ten noorden van de onderzoekslocatie is een woonwijk gelegen. Ten oosten is een woonhuis en een maïsakker gelegen. Ten zuiden van de onderzoekslocatie bestaat voornamelijk uit een landgoed en enkele bedrijfsgebouwen.

Figuur 2. Vooraanzicht bosperceel (foto uit 2017).

Figuur 3. Zijaanzicht bosperceel met hoge boomopstand (foto uit 2017).

Figuur 4. Op de onderzoekslocatie zijn roekennesten aangetroffen in de aanwezige bomenopstand (foto uit 2017).

3 RESULTATEN VOORGAAND ONDERZOEK

3.1 Aanvullend ecologisch onderzoek 2017

Op de onderzoekslocatie zelf zijn een dertigtal nesten aangetroffen behorende tot een roekenkolonie, welke zich tevens nestelen aan de overzijde van de Sint Hubertseweg. Tijdens de veldbezoeken is gelet op het in gebruik zijn van de betreffende roekennesten. Op basis van twee veldbezoeken is geconstateerd dat er binnen de onderzoekslocatie 32 nesten van de roek aanwezig zijn. Van deze 32 nesten is, gedurende de twee veldbezoeken tijdens het broedseizoen, vastgesteld dat circa 18 nesten in gebruik zijn door de roek. In figuur 5 zijn de nestbomen van de roek op de onderzoekslocatie ingetekend. Aan de overzijde van de weg op het perceel van Sint Hubertseweg 7 zijn 21 nesten aangetroffen, waarvan in dezelfde periode circa 12 nesten in gebruik waren door de roek. De nesten aan beide zijden van de weg behoren tot dezelfde kolonie, waardoor de desbetreffende satel-lietkolonie uitkomt op circa 30 in gebruik zijnde nesten in 2017. De waarnemingen zijn gebaseerd op twee momentopnames en de daadwerkelijke hoeveelheid nesten dat in gebruik is door roeken kan dan ook mogelijk door tijd fluctueren.

3.2 Situatie september 2020

Op de onderzoekslocatie zelf zijn nog maar enkele nesten van de roek aanwezig in de bestaande boomopstand. De meeste nesten zijn tijdens een storm in het voorjaar van 2018 uit de bomen gewaaid. De roeken zijn vervolgens wel gestart met het opnieuw bouwen van nesten. Om een overzicht te krijgen van het gebruik van de onderzoekslocatie tussen 2017 en 2020 is gebruik gemaakt van de telgegevens van de vogelwerkgroep via de Nationale Databank Flora en Fauna (geraadpleegd op 2 oktober 2020).

- 2017: 41 roeken (24 maart 2017);
- 2018: 17 roeken (3 april 2018);
- 2019: 16 roeken (19 maart 2019);
- 2020: 11 roeken (3 april 2020).

Op basis van de bovenstaande resultaten is inzichtelijk gemaakt dat de roekenkolonie sinds 2018 in mindere mate gebruik is gaan maken van het bosperceel op de onderzoekslocatie als nestlocatie. Dit neemt echter niet weg dat de aanwezige boomopstand een streng beschermde functie blijft houden als gevolg van de aanwezigheid van de roekenkolonie. Het is dan ook van belang dat negatieve effecten op de roek als gevolg van de nieuwbouw voorkomen worden door het treffen van maatregelen. In het onderhavige ecologisch werkprotocol worden de maatregelen nader uitgewerkt.

4 MAATREGELEN TEN AANZIEN VAN ROEK

Als gevolg van de voorgenomen plannen is een voorwaarde dat de functie van het gebied voor de roek niet negatief beïnvloed wordt. Het is dan ook noodzakelijk om rekening te houden met diverse maatregelen en voorwaarden. In dit hoofdstuk worden de verschillende maatregelen uitgewerkt.

4.1 Behoud nestbomen en bosrijke karakter van het perceel

Ten behoeve van het realiseren van de toekomstige woning is het niet meer noodzakelijk om kapwerkzaamheden uit te voeren in het bosperceel. De aanwezige bomen dienen behouden te blijven om het bosrijke karakter op het perceel te behouden. De roekenkolonie bevindt zich voornamelijk aan de voorzijde van het perceel. Het is dan ook van belang dat voornamelijk deze zone in de huidige staat behouden blijft door zowel de nestbomen als de omliggende bomen te behouden (zie figuur 6). Op deze manier wordt de nestlocatie en de functionele leefomgeving geborgd.

- Behoud nestbomen en omliggende bomen om toekomstige functionaliteit van roekenkolonie te waarborgen;
- Indien in de toekomst alsnog kapwerkzaamheden en/of opschoonwerkzaamheden voorzien zijn op het perceel dient een ter zake kundige op het gebied van de roek schriftelijk te onderbouwen of deze werkzaamheden mogelijk zijn en onder welke voorwaarden. Hierbij kunnen ook algemene broedvogels worden meegenomen om aan de zorgplicht te voldoen (zie hoofdstuk 5).

Figuur 6. De roekenkolonie bevindt zich op het zuidelijke deel van de onderzoekslocatie en deze functie dient duurzaam behouden te blijven.

4.2 Bouwwerkzaamheden buiten meest kwetsbare periode

De bouwwerkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de buitenschil van de woning kunnen enkel uitgevoerd worden in de minst kwetsbare periode van de roek oftewel buiten het broedseizoen. Met de bouwwerkzaamheden worden alle werkzaamheden met betrekking tot de buitenschil van de woning bedoeld. Nadat de buitenschil gereed is kunnen eventuele interne werkzaamheden wel binnen het broedseizoen plaatsvinden mits rekening wordt gehouden met een aantal randvoorwaarden.

- Het bouwrijp maken van het bouwvlak dient uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode van de roek oftewel tussen augustus en januari (zie tabel I);
- Bouwwerkzaamheden met betrekking tot de buitenschil van de woning kunnen enkel in de periode van augustus t/m januari worden uitgevoerd (zie tabel I);
- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden door een ter zake kundige op het gebied van vogels;
- Interne werkzaamheden kunnen jaarrond worden uitgevoerd, mits licht- en geluidsverstoring naar buiten voorkomen wordt.

Tabel I. Kwetsbare periode van de roek

Soort	Type verblijfplaats	jan.	feb.	maart	april	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.
Roek	nestlocaties en functionele leefomgeving												
	minst kwetsbare periode roek												
	meest kwetsbare periode roek												

4.3 Bij onduidelijkheden, contact opnemen met ecologisch adviesbureau

Het ecologisch werkprotocol dient bij de kopende partij en uitvoerende partij bekend te zijn. Voor vragen, opmerkingen of bij calamiteiten kan contact worden opgenomen met één van de ecologen van Econsultancy, telefoonnummer 0485-581818 of een vergelijkbaar ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

5 ALGEMENE BROEDVOGELS EN ZORGPLICHT

Voor de binnen het projectgebied voorkomende algemene broedvogels geldt dat, indien ingrepen buiten het broedseizoen worden uitgevoerd of worden gestart, er geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. In de Wet natuurbescherming wordt geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus worden aangehouden. Geldend is en blijft de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. In het geval van het ontbreken van een broedgeval binnen en binnen de invloedssfeer van het projectgebied kunnen de werkzaamheden starten voorafgaand en gedurende het broedseizoen.

Op de onderzoekslocatie zijn, met uitzondering van broedvogels, enkel vaste rust- of verblijfplaatsen van “algemene” soorten te verwachten waarvoor een algehele vrijstelling van de Wet natuurbescherming met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting geldt. Dit neemt echter niet weg dat er aan de zorgplicht moet worden voldaan en zorgvuldig gehandeld moet worden. Dit houdt in dat het noodzakelijk is om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen of dienen zorgvuldig te worden verplaatst naar een geschikte locatie in de directe omgeving. Zorgvuldig handelen houdt onder andere in dat er geen ‘wezenlijke invloed’ is op beschermde soorten en dat schade aan soorten zo veel mogelijk wordt voorkomen. Een ecologische planning voor de uitvoering van werkzaamheden voor soortgroepen waarvoor de zorgplicht geldt is weergegeven in Tabel III.

Tabel II. Ecologische planning voor uitvoeren van werkzaamheden per ingreep/soortgroep.

Ingreep	Soortgroep	mei	juni	juli	aug.	sept.	okt.	nov.	dec.	jan.	febr.	maart	april
verwijderen groen (bomen, struiken en overige vegetatie) en overige werkzaamheden	Broedvogels												
	zoogdieren en amfibieën												
minst ongunstige periode om werkzaamheden uit te voeren													
ongunstigste periode om werkzaamheden uit te voeren (in het kader van de algemene zorgplicht deze periode bij voorkeur ontzien)													
ongunstigste periode om werkzaamheden uit te voeren													

6 CONCLUSIE

Econsultancy heeft van HOOGH advies opdracht gekregen voor het opstellen van een ecologisch werkprotocol ten behoeve van de voorgenomen ingreep aan de Sint Hubertseweg 10 te Haps.

Het ecologisch werkprotocol is opgesteld naar aanleiding van de conclusies van het aanvullend ecologisch onderzoek welke Econsultancy op 4 oktober 2017 heeft uitgevoerd (rapport 2845.004, d.d. 4 oktober 2017). Uit het aanvullend ecologisch veldonderzoek dat is uitgevoerd blijkt dat op de onderzoekslocatie een roekenkolonie is gevestigd in de aanwezige bomenopstand.

Door de voorgenomen ingreep dient de functionaliteit die het projectgebied heeft voor de te verwachten en aangetroffen beschermde soorten, te allen tijde duurzaam behouden te blijven. Door in het ecologisch werkprotocol maatregelen op te nemen omtrent waar en wanneer welke werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden, met daarbij de manier van uitvoering, zullen overtredingen van verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming op voorhand voorkomen worden. Het ecologisch werkprotocol betreft een voor de locatie specifiek uitgewerkt plan om overtreding van de Wet natuurbescherming en daarmee samenhangend een ontheffingsaanvraag te voorkomen met betrekking tot de aanwezigheid van een roekenkolonie in de aanwezige bomenopstand.

Als gevolg van de voorgenomen plannen is een voorwaarde dat de functie van het gebied voor de roek niet negatief beïnvloed wordt. Het is dan ook noodzakelijk om rekening te houden met diverse maatregelen en voorwaarden. Hieronder worden kort de te hanteren maatregelen samengevat om de functionaliteit voor, tijdens en na de werkzaamheden te garanderen:

- Behoud nestbomen en omliggende bomen om toekomstige functionaliteit van roekenkolonie te waarborgen;
- Indien in de toekomst alsnog kapwerkzaamheden en/of opschoonwerkzaamheden voorzien zijn op het perceel dient een ter zake kundige op het gebied van de roek schriftelijk te onderbouwen of deze werkzaamheden mogelijk zijn en onder welke voorwaarden. Hierbij kunnen ook algemene broedvogels worden meegenomen om aan de zorgplicht te voldoen (zie hoofdstuk 5).
- Het bouwrijp maken van het bouwvlak dient uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode van de roek, namelijk tussen augustus en januari (zie tabel I);
- Bouwwerkzaamheden met betrekking tot de buitenschil van de woning kunnen enkel in de periode van augustus t/m januari worden uitgevoerd (zie tabel I);
- Voorafgaand aan de start van de werkzaamheden dient een broedvogelinspectie uitgevoerd te worden door een ter zake kundige op het gebied van vogels;
- Interne werkzaamheden kunnen jaarrond worden uitgevoerd, mits licht- en geluidsverstoring naar buiten voorkomen kan worden (zie tabel I).

Het ecologisch werkprotocol dient bij de kopende en uitvoerende partij bekend te zijn. Voor vragen, opmerkingen of bij calamiteiten kan contact worden opgenomen met één van de ecologen van Econsultancy, telefoonnummer 0485-581818 of een vergelijkbaar ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Econsultancy
Boxmeer, 5 oktober 2020

Nijmegen, 24 september 2020

Aan:

Hoogh
Dhr. Stan van den Hooghen
De Messemaker 21
5431 KT Cuijk

Van:

Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen e.o.
p/a de Bastei
Waalkade 83-84
6511 XR Nijmegen
info@vogelwerkgroepnijmegen.nl

Betreft: ons advies bouwwerkzaamheden nabij roekenkolonie Haps

Geachte heer van den Hooghen, beste Stan,

Allereerst willen wij jullie bedanken voor de uitnodiging en het gesprek op maandag 14 september in Haps. Erg fijn dat jullie ons vroegtijdig bij de bouwplannen aan de Sint Hubertseweg in Haps betrokken hebben. Zoals besproken zetten wij onze adviezen nog op de e-mail:

- Het is belangrijk dat er geen bomen met nesten van Roeken gekapt worden. Houd er daarnaast rekening mee dat Roeken nieuwe nesten kunnen bouwen. Ook in bomen die nu nog niet bezet zijn.
- Het is van belang dat de functionele leefomgeving rondom de bomen met nesten behouden blijft. Met andere woorden: niet alleen de bomen met nesten mogen niet gekapt worden maar ook een bufferzone daaromheen dient behouden te blijven.
- Werkzaamheden kunnen alleen uitgevoerd worden buiten het broedseizoen. Houd niet alleen rekening met het broedseizoen van Roeken maar ook met andere vogelsoorten. Ook buiten het globale broedseizoen van half maart tot half juli zijn broedgevallen mogelijk van bijvoorbeeld houtduif. Een check op broedvogels door een ecooloog voor start van de werkzaamheden lijkt ons verstandig.

- Omdat Roeken niet erg verstoringsgevoelig zijn en gelet op het huidige gebruik van perceel en omgeving (reeds bewoning bij de burens en een weg langs het bosje) is onze verwachting dat de Roeken de kolonie ook na realisatie van de woning weer in gebruik zullen nemen. We verwachten op lange termijn dus geen negatieve effecten als gevolg van de beoogde ontwikkeling.
- Ook is het van belang dat de toekomstige gebruiker van het perceel op de hoogte is van de beperkingen die de Roeken met zich mee brengen. Voorkomen dient te worden dat de toekomstige gebruikers na een aantal jaren bomen gaat kappen en de kolonie alsnog verloren gaat.

Bovenstaande adviezen zijn in grote lijnen ook besproken tijdens ons overleg. Indien bovenstaande adviezen opgevolgd worden hebben wij als vogelwerkgroep geen bezwaar tegen de beoogde ontwikkeling.

Met vriendelijke groet,

Vogelwerkgroep Rijk van Nijmegen

Jordy Houkes
Paul Gnodde (voorzitter)

